

UHOL POHLADU

MICHAL
MAJAN

UHOL POHLADU
MICHAL MAJAN

Cover photo © Eezy Inc. Vecteezy
Copyright © Michal Majan 2021
ISBN 978-80-570-3135-2

Touto cestou by som sa rád poďakoval svojim rodičom, bez ktorých by táto kniha nebola vznikla. Ďakujem za vzdelanie, výchovu a materiálne veci. Umožnili mi napísať tento príbeh, ktorý vám zo srdca venujem. A rovnako veľké poďakovanie patrí mojej perfektnej priateľke, vždy tu pre mňa bola a podporovala ma.

Vážim si naše priateľstvo, pretože niečo také nie je samozrejmosť.

Neveril som, že nájdem človeka, ktorému budem dôverovať a ktorý sa ku mne bude správať tak, ako mi prislúcha. Nuž, dosť bolo slov, veď dobre vieš, že hovorím o tebe, anjelik.

Venujem túto knihu každému, kto sa cíti osamelo, nepochopený, nedocenený alebo stratený. Ste jedinečné, úžasné ľudské bytosti, ktoré si zaslúžia počuť slová chvály a ocenenia. Zlyhanie nie je to, že spadnete, ale to, ak sa už nikdy nepostavíte. Život ide ďalej a ten vás, nebudem vám klamať, bude zrážať k zemi, či sa vám to páči alebo nie. No je len na vás, či sa z nej pozviechate, oprášite sa, poučíte a pôjdete ďalej.

O tom to totiž je. Chcem vás všetkých uistiť, že nie ste sami. Rozhliadnite sa vôkol seba. Určite máte vo svojom okolí ľudí, na ktorých sa môžete spoľahnúť. A ak predsa len nie, spomeňte si na mňa. Aj ja som jeden z vás. Aj ja som trpel, trápil sa, mal kopolu problémov, ale vybral som si možnosť nevzdať sa. Žiadne vaše problémy, nech sa vám zdajú akokoľvek špecifické, nie sú. Čím viac si myslíte, že sú, tým viac sú bežné. Každý druhý človek sa môže boríť s rovnakým problémom ako vy. Na všetko jestvuje riešenie. Na všetko jestvuje aj iný uhol pohľadu. Skúste pozbierať všetku silu, ktorá vo vás je a pretavte ju na niečo pozitívne.

Prajem vám, aby ste našli svoje šťastie a pokoj v duši. Držím palce.

Michal Majan

PROLÓG

Auto so zažatými prednými svetlami šlo po dlhej rovnej ceste. V čiernom sedane muž v čiernom hodvábnom obleku ledabolo sledoval cestu. Vedľa neho stála na sedadle sklená fľaša whisky ovenčená červenou stuhou, ktorú dostal ako dar na tridsiate šieste narodeniny. V tichosti pokračoval v jazde aj za tmy. Z myšlienok ho vyrušilo zvonenie telefónu pohodeného pri fľaši. Nechal ho zvoniť. Nechcel byť nikým rušený. Po chvíli ticho opäť prerušil telefón. Bez odpovede.

Zakrátko dorazil na miesto. Behom sa vydal hore kopcom na vyhliadku zvanú Urpín. Za chrbtom ho chránil hájik a na skalnatom útese mal Banskú Bystricu ako na dlani. Pozoroval blikajúce svetlá lampa. Bolo mu smutno. A teplo po víne. Povolil si kravatu a sklonil hlavu, aby sa pozrel na svoju ligotavú zlatú obrúčku. Bruškom palca ju nežne pohladil a ironicky sa zašklábil. Dýchal ten studený zimný vzduch, ktorý ho pichal do pľúc ako ostré čepele nožov. Chcel ujsť. Od všetkých a od všetkého. Zčať nový život. Stiahol si obrúčku a chvíľu ju prevracal medzi prstami, takmer akoby váhal. Nakoniec sa napriahol a zahodil ju k tým bielooranžovým svetlám. Cítil sa voľne.

Keby tak vedel, že telefón, neprestajne zvoniaci v jeho aute, ho vracia späť do reality.

Na svadbe Veroniky Zuzinovej sa po obrade zišli hostia v dome jej matky. Podaktorí tancovali na vyvýšenom drevenom pódiu, iní si pochutnávali na jedle pripravenom nevestinou matkou, alebo sa zhovárali sediac v chladnom septembrovom počasí pri stoloch rozmiestnených v rozľahlej záhrade. Bola sobota a niektorí hostia ešte len prichádzali osobne zablahoželať mladomanželom. V rohu záhra-

dy hrala kapela, hneď pri vstupe stál bar s najdrahším alkoholom či demižónmi domáceho vína. Čašníci sa prechádzali medzi stolmi a núkali hostí chuťovkami a šampanským. Celú záhradu vyzdobili nevestine družičky girlandami a čašníci či kuchári, ktorých Paulína Zuzinová poznala ešte zo starej práce, sa v tento pamätný deň (tzv. vďačné gesto venované neveste a jej rodine) s radosťou ujali obsluhy.

Paulína Zuzinová, matka dvoch dcér, Veroniky a Lucie, bola sestrou v miestnej nemocnici a vzbudzovala rešpekt. V očiach jej žiarili česť a grácia. Rodinu kládla na prvé miesto a to isté vyžadovala aj od svojich dcér. Tá mladšia bola priateľskejšia a šikovnejšia ako jej staršia sestra. Mala veselú povahu a to aj korešpondovalo s jej vzhľadom. Lucia vyzerala o niečo serióznejšie a dalo by sa povedať, že sa väčšmi podala na svoju matku. Mala pokojnú rozvahu a slovo, za ktorým si stála. Obe, Paulína aj Lucia, sa zhodli na tom, že na Veroniku treba dávať pozor. Bola naivná, svoj svet si maľovala kadejakými pestrými farbami a krutosť reality si nechcela pripúšťať. A aj v dnešný deň svojej matke len dokázala, aké boli potrebné jej prísnosť a disciplína. Nevesta sedela v strede záhrady so svojím manželom. Spoločnosť im robili družičky a družbovia sediaci vedľa nich za dlhým stolom, pod ktorým sa manželia držali za ruky. Ženích Richard Hanák sa načiahol a nalial si zo skleneného džbánu hroznovú tekutinu. Odpil si zo dva poriadne gľy. Jeho žena mu vtisla bozk a on jej galantne vložil do úst kúsok vanilkovej torty.

Hostiteľka Paulína Zuzinová stála pri bráne, vítala hostí a po celý čas pozorovala tú smiešnu komédiu. Dcéra ju voľbou manžela sklamala. Sama by pre ňu vybrala čosi lepšie, ale na uštipačné myšlienky nebol čas. Namiesto znechuteného výrazu v tvári radšej prijímala zdvorilé poklony, ako jej to dnes pristane. Nakoniec sa vrátila do domu, tesne predtým, ako na oslavu vstúpil nápadný hosť. Šarmantne prešiel záhradou a na všetkých sa srdečne usmieval. Hostia mu kývali na pozdrav. Keď prechádzal okolo skupinky žien, ich lačná pozornosť mu vskutku imponovala, no ignoroval ich. Usmieval sa a opätovoľ

pozdravy, keď kráčal k svojmu stolu strategicky situovanému v rohu neďaleko ďalšieho baru.

Jedna z družičiek sa naklonila k Lucii: „Kto je to?“ Samopašne si ho premeriavala. Lucia si dala hlt šampanského. „Dobrý priateľ našej mamy. Tiež pracuje v nemocnici, je to veľmi úspešný nefrológ. S mamou sa poznajú štyri roky a my so sestrou ho berieme ako člena rodiny.“

Družička od neznámeho stále neodtrhla zrak. Pohľadom ho vyzliekala z obleku. Bol vysoký, pekný a evidentne žiadaný. To bolo jasné celému ženskému osadenstvu v jeho blízkosti. O ženy núdzu nikdy nemal a tak Luciu družičkin záujem nijako neprekvapil. Tá si ešte stále premeriavala jeho chrbát, keď sledovala, ako kráča dovnútra domu. Obe ho ešte chvíľu zvedavo pozorovali, ale potom ich zavolała Veronika, tak sa k nej vrátili. Družička neznámeho ešte hľadala ponad plný pohár červeného, zjavne už mala čosi v pláne a Luciinmu pozornému oku to neušlo.

Keď Peter vošiel do chladnej a tmavej obývačky, rozhliadal sa, hľadal Paulínu, chcel ju pozdraviť a ukradnúť si pár minút na rozhovor. (V deň dcérinej svadby bola väčšmi vyťažená a dostávalo sa jej väčšej pozornosti ako samotnej neveste.)Konečne ju zbadal a začal si ju doberať.

„Čakal som vrúcnejšie privítanie.“ Všimol si, že sa nepatrne usmiala. Naliala mu do pohára whisky, vedela, že ju má najradšej.

„Vidíš, koho si to zobrala? Márne som jej dohovárala. Má vlastnú hlavu.“ Naliala si aj ona a posadila sa do kresla. Peter ju mlčky sledoval. Chcel ju potešiť, ale vedel, že ďalšie slová by boli zbytočné. Sadol si oproti nej a zapálil si cigaretu.

„Chcem ti niečo povedať,“ začal. „Nie som si istý, či o tom vieš, ale možno ťa budú kontaktovať z nemocnice. Mne už volali. Ide o tú sfušovanú operáciu a o podozrenie z korupcie. Nechcel by som byť na kolegovom mieste, ale je to tak či tak jedno, pretože sme všetci

v poriadnom maléri.“ Odpil si. „Proti bonboniérám nikto nič nemá, ale keď príde na peniaze, zrazu je každý moralista.“ Pri posledných slovách sa usmial a znovu si nalial. „Viem. Ani jedno, ani druhé nie je správne.“ Nesúhlasne hľadela, ako si znovu naplnil pohár. „Chcel by som ti ešte niečo povedať, ale teraz na to nie je vhodná chvíľa. Len chcem, aby si bola pripravená.“ Kývol jej na zdravie a hneď potom kopol do seba ten páľčivý bourbon na ex.

Pred dom Zuzinovcov ešte stále prichádzalo a snažilo sa tam zaparkovať zopár áut. Z jedného čierneho volkswagena vystúpil postarší muž a vzápätí ho nasledovala mladá žena, ktorá mu robila spoločnosť. Vošli do záhrady a prijímali pozdravy tak, ako sa to sluší. Peter stojaci pri dverách domu sa nahol k Paulíne: „To je riaditeľova dcéra?“ opýtal sa napoly ironicky, napoly so záujmom. Paulína ho potichu napomenula, lebo vedela, kam touto otázkou mieri. „Áno. A nieže ti napadne začať si s ňou. Už máme v práci dosť problémov.“ Peter z dievčaťa nespúšťal oči. „Neboj sa, ani sa k nej nepriblížim.“ Keď si ich riaditeľ nemocnice, pán Záslav, všimol, Paulína sa k nemu okamžite vydala, aby ho mohla privítať.

Peter položil poloprázdny pohár okoloidúcemu čašníkovi na táčnu a namieril si to k Záslavovej dcére, ktorá pri bare čakala na domáce víno. „Daj si pozor, aby ti nestúplo do hlavy.“ Vyzerala nádherne. Venovala mu široký úsmev, otočila sa k nemu a pridala ešte jeden žiarivý, takmer zvodný úsmev, keď sa predstavil. Poznala ho z počutia. Príťahoval ju ako muž a cenila si ho ako lekára. Bol iný ako tí arogantní nafúkanci, v skutočnosti však zbabelci, ktorí otcovi nedokázali odporovať, ani keď s ním nesúhlasili. Podľa nej bolo u chlapa takéto správanie mrzké, ba až degradujúce. A práve preto prijala pozvanie na drink. Nechala sa ním obľetovať, lebo mala dojem, že konečne pred ňou stojí ozajstný chlap. Nebál sa jej prihovoriť, nestaval ju na piedestál, nebol z nej nervózny ako väčšina mužov, pretože pochádza zo zámožnej rodiny a meno Záslav má v Banskej Bystrici vplyv.

Lucia sa hnala za matkou pomedzi slávnostne prestreté stoly držiac sa za ruku s nejakým mužom a smiala sa na jeho dobrom žarte. „Mama! Mama!“ a keď už boli blízko pri nej, dodala s nádejou v hlase: „Mama, rada by som ti niekoho predstavila. Toto je môj priateľ Gabriel.“ Držala ho za ruku a posmeľovala pohľadom. „Prepáč, že som ti to nepovedala skôr, ale chcela som náš vzťah nejaký čas tajiť. Iste chápeš.“ Blondiak sa trochu nervózne usmial. „Skvelá stratégia. Vedela si, že pred ľuďmi ťa hrešiť nebudem.“ Zasmiali sa, podali si ruky a sadli k stolu. Čašníci obom okamžite doliali víno. Lucia sa nahla k matke a ticho povedala, takmer zašepkala: „Mali by sme urobiť spoločnú fotku. Ten chlap je trochu netrpezlivý.“ Všetci traja upreli zrak k terase. Fotograf si pripravoval aparát a nervózne kontroloval hodinky. Paulína však zazrela aj niečo iné. „To bude musieť chvíľu počkať,“ odvetila napäto. Vstávala od stola, keď zbadala riaditeľa Záslava, ako ju hľadá. Nechala Luciu s priateľom pri stole a pomerne rýchlo (pri svojej obezite) vyrazila za ním. Prihovorila sa mu s premáhanou zdvorilosťou, takmer mäkko. „Čo sa deje, pán Záslav?“ „Už pätnásť minút hľadám svoju dcéru a neviem ju nájsť,“ zahundral namosúrene a rozpačito sa rozhliadal. „Čo keby ste si pochutnali na torte a ja ju zatiaľ nájdem? Možno si len odskočila na toaletu.“ Poslúchol ju, aj keď nie veľmi ochotne. A ona aj z diaľky začula, ako sám pre seba nadáva. Rýchlym krokom sa vrátila k Lucii. „Lucka, popozerať sa po celom dome po slečne Záslavovej, ale tak, aby si nik nevšimol, že sa niečo deje.“ Lucia bez slova vyrazila. Keď sa stratila v dave, Paulína si nervózne odpila, tentoraz z ostrej vodky, aby zahнала zlú predtuchu.

Fotograf to už evidentne viac nedokázal vydržať a tak si Paulínu predsa len odchytil, hoci sa zase kamsi náhlila. „Prepáčte, pani Zuzinová, ale okrem tejto svadby mám ešte jednu.“ Pozrel na hodinky. „Je štvrt' na päť. O pol piatej už musím byť na mieste. Nemohli by sme to urýchliť?“ Takmer nečujne si vzdychla. „Zaiste. Dajte nám, prosím, pár minút. Sľubujem, že to nebude dlho trvať.“ Nedala mu príležitosť oponovať a odišla.

Lucia prechádzala celým domom. Kráčala popri izbách na poschodí. „Slečna Záslavová? Slečna?“ Po chvíli. „Váš otec vás hľadá.“ Žiadna odozva. Zbehla dole schodmi, poobzerala sa po prázdnej kuchyni, nazrela aj do obývačky. V dome nebolo ani nohy. Vrátila sa k hostom do záhrady.

Z jednej izieb však bolo počuť kroky. Zo záhrady zaznel aplauz venovaný kapele, ale Anna ho registrovala iba vzdialene. Stála a sledovala dvere. Čakala. Po chvíli vstúpil Peter a zamkol. Zvonku bolo počuť ďalší potlesk, smiech a vravu hostí. Peter k nej pristúpil. Objali sa a pobožkali. „Nikdy by som si ani len nepomyslela, že by k niečomu takémuto mohlo dôjsť.“ Znelo to rozčarovane a vzrušene zároveň. „Vidíš, všetko je raz prvýkrát.“ Znovu sa pobožkali a nechali túžbu pomaly stúpať. Hneď potom ju Peter pustil a díval sa, ako sa začína pomaly vyzliekať.

„... a chcem sa poďakovať Paulíne Zuzinovej za pozvanie na svadbu jej dcéry a za pohostinnosť. Nie je nič krajšie ako dvaja ľudia, ktorí sa rozhodnú spojiť svoje životy do jedného. Je to pre mňa veľká česť, že toho môžem byť svedkom a veľmi sa teším, že im osobne môžem odovzdať dar, ktorý, ako pevne verím, sa im bude páčiť.“ Otočil sa k dvom mladíkom strážiaciim zaparkované autá. Tí priniesli na pódium obrovský podpísaný šek. Záslav si ho prevzal a opäť sa sklonil k mikrofónu. „Tento šek vyváži akýkoľvek dar, pretože peňazí niet nikdy dosť. Chcem, aby ste si ho plne užili v zdraví a šťastí. Z týchto peňazí vám vyjdú kráľovské medové týždne. Človek si musí užívať život až do posledného dychu a preto vám, deti, neželám nič iné, len aby ste si ho užívali plnými dúškami. Stojí za to,“ dokončil svoju reč riaditeľ Záslav. Jeho odchod z pódia sprevádzal potlesk a kapela znovu spustila. Záslav podal ruku ženíchovi, zatiaľ čo fotograf si robil svoju prácu. Potom sa vymenili, riaditeľ objal nevestu a vtisol jej bozky na obe líca. Pochválil ju, aká je len v tých šatách krásna a potom jej niečo pošepkal do ucha. Trochu obďaleč stála Paulína so staršou dcérou. „Čo sa zmenilo, že je naraz taký vlúdny?“ Lucia nechápavo

sledovala scénu, ktorá sa pred nimi odohrala. „Asi viem, o čo mu ide, ale nie som si istá,“ povedala zamyslene Paulína. „Jeho dcéru si našla?“ „Nie. Možno odišla.“ Potom sa odmlčala a rozmyšľala. „A kde je Peter?“ Paulína sa na ňu dívala nemo zvažujúc jej otázku. Potom sa jej na tvári zjavilo pochopenie. „Porazí ma,“ zahundrala. Vtom zbadala prichádzať riaditeľa Záslava. Lucia sa taktne vzdialila. „Je tu niečo, o čom by som s vami rád hovoril,“ povedal nástojčivo. V súkromí.“ Paulína tušila, čo s ňou chce preberať a tak ho bez dlhých rečí zaviedla do domu.

Vošli do priestrannej obývačky. Pri okne, kde boli zatiahnuté drevené žalúzie, stáli menší bar, veľká knižnica popri celej stene, gauč a dve kreslá. Paulína si vybrala gauč a naznačila Záslavovi, aby si sadol do kresla. „V poriadku. O čom chcete so mnou hovoriť?“ Predstierala nevedomosť. Riaditeľ si nalial z džbána vodu a napil sa. Potom si sadol a preložil si nohu cez nohu. „Viete iste, čo sa v posledných dňoch v našej nemocnici deje.

A určite tiež viete, že tú vec prešetruje Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. V pondelok nás prídu navštíviť a ja by som rád túto nepríjemnosť vyriešil v čo najkratšom čase a tak pokojne, ako sa dá.“ Paulína prikývla, aby mu naznačila, že to chápe. Riaditeľ pokračoval. „Vaša rodina je pomerne bohatá. Máte krásny dom, niekoľko áut, chatu na okraji Bystrice...“ Paulína zostala zaskočená. „Obviňujete ma hádam z niečoho?“ Riaditeľ unavene pokrútil hlavou. „Nie. To je prisilný záver.“ Vstal z kresla a zapol si gombík na saku. „Budem čakať vaše vyhlásenie v pondelok o deviatej. A najlepšie bude, ak sa dovedy už nebudeme vidieť, ani spolu hovoriť. Odteraz v prípade potreby hovorte len so sekretariátom.“ Bol už skoro pri dverách. „Pán Záslav, nerozumiem, prečo na mňa útočíte, ale nemusíte sa obávať. Ja mám svedomie čisté. Dovidenia v pondelok.“ Prevrtal ju chladným pohľadom. Takúto reakciu čakal. Potom sa posmešne zašklábil a odišiel.

Zvečerilo sa a kapela hrala potichu. Hostia pri stoloch večerali, niektoré deti pobehovali po záhrade. Na každom stole svietila sviečka a celá záhrada okrem girlánd bola už vyzdobená malými svetielkami. Paulína sedela za dlhým stolom spolu so svojou rodinou, s Veronikou a jej manželom, Luciou a jej priateľom a s Petrom. Zdvihla pohár. „Na zdravie.“ Všetci prípitok zborovo zopakovali. Veronika sa naklonila k Petrovi a ticho ho začala podpichovať. „Kamže si nám zmizol na tú polhodinu?“ Peter hneď neodpovedal, venoval sa mäsu na tanieri. „To, že si ma nevidela, neznamená, že som zmizol,“ odpovedal ako vždy pohotovo, žmurkol na ňu, uškrnul sa a vložil si do úst vidličku. „Aj keď chápem, treba si manželíka užiť teraz, lebo potom na to nebude veľa príležitostí,“ pokračoval s plnými ústami. Veroniky sa jeho necitlivosť dotkla. V mihotavom svetle sviečok by jeden povedal, že sa aj rozplakala. Peter jej však už nevenoval pozornosť. Chcel, aby sama zistila, do akej šlamastiky sa to dostala.

Každý sa zhováral s každým. Družička sediaci pri Lucii pozorovala Petra, ako sa cez stôl načiahol za pohárom vína. Lakťom jemne štychla Luciou a očami jej naznačila, aby mu ju predstavila. Lucia si neochotne vzdychla, no napriek tomu ju poslúchla. „Peter, tuším si ešte nestretol Veronikinu družičku Renátu.“ Pozrel od stola priamo pred seba. Potom hodil kradmý pohľad na Paulínu. „Veľmi ma teší, Peter.“ Renátin zamatový, zvodný hlas pôsobil naozaj dobre. Musel sa usmiať. „Ježišikriste,“ zašepkala si sama pre seba Paulína. Lucia sa pri nej potichu zasmiala. Peter aj napriek tomu, že sa mu družička páčila a zdala sa byť dostupnou obeťou, radšej prestal uvažovať, že by z toho mohlo niečo byť. Nechcel Paulíne spôsobovať viac starostí. Úlet so Záslavovou dcérou bude mať určite dohru, pomyslel si.

Keď už to vyzeralo, že čašníci začnú zbierať taniere, Richard Hanák sa zdvihol a pozval svoju manželku do tanca. Peter s Paulínou si ponad stôl vymenili znechutené výrazy a sledovali tých dvoch na parkete. Neostali dlho sólo, po chvíli sa pridali ostatní. Lucia a jej priateľ sa vydali kamsi do rohu záhrady a pri stole zostali len Paulína a Peter.

„Toto za triezva nevládnem.“ Zapálil si cigaretu, odpil z whisky a pozoroval ľudí naokolo. „Pod' do pracovne,“ prikázala Paulína sucho a priamo. Peter okamžite pochopil. Položil nedopitý pohár na stôl a kráčal za ňou do domu. V obývačke Paulína prešla rovno k veci. „Mám pocit, že v nemocnici ide o viac než o nejakú korupciu a omyl pri operácii. Záslav sem neprišiel len kvôli dobrým vzťahom, ale aj preto, že sa ma pokúša z nemocnice vyšachovať.“ Peter nechápal. „Ako to myslíš?“ Podala mu pohár ražnej a potom sa posadila. „Prišiel sa mi vyhrážať a obviňovať ma, že prijímam úplatky. Poukázal na to, že si nežijeme zle. Z jeho slov som pochopila, že tam musí ísť o niečo iné ako o chybnú operáciu, vymáhanie ujmy na zdraví a podplácanie.“ Peter rovnako klesol do kresla. „Chceš tým povedať, že by teoreticky mohli vykopnúť aj mňa?“ „Je to možné. Čo ti povedal sekretariát?“ Peter pokrčil plecami. „V podstate nič. Len že sa mám v pondelok dostaviť pred komisiu.“ Paulína neveriacky potriasla hlavou a zamyslene povedala: „Niečo mi na tom smrdí.“

Peter ešte uvažoval nad jej slovami, keď začuli ženský krik. Okamžite pribehli k oknu a uvideli opitú Renátu kráčať naprieč záhradou a rozhadzovať rukami. Mierila ku kapele. Vyšli pred dom a sledovali, ako sa líška hudobníkom. Jedného pohladila po líci. „Čo, môj? Nechcel by si si so mnou zatancovať?“ Zasmiala sa, ale skôr než stihla škandál rozvinúť naplno (teraz už na ňu upierali zrak všetci hostia), ju pod pazuchu chytil Luciin priateľ Gabriel a snažil sa ju odvieť niekam preč. „Daj tie ruky zo mňa dole!“ Pokúsila sa mu vytrhnúť sa. „Chcel by si ma mať iba pre seba?“ Znovu sa rozosmiala a začala sa ho eroticky dotýkať. „Ja ti dám!“ zavrčala Lucia a pomohla Gabrielovi „rozbehnutú“ družičku odpratať za dom, z dohľadu hostí, ktorí nečakanú zábavu privítali. Paulína pozrela na Petra vražedným pohľadom. Vinila ho už len z princípu, že si s takou pobehticou vôbec chcel začať.

Hostina sa schýľovala ku koncu, keď všetci prítomní začuli ohlušujúci rachot neďaleko Paulíninho domu. Len zopár metrov od brány do seba v rýchllosti narazili dve autá. Jedno z nich, pokrčené ako papier,

bolo na dohľad. Peter sa ihneď rozbehol, predral sa pomedzi dav ľudí okolo miesta nehody a vytiahol z vrečka telefón. „Zdravím, na okraji Bystrice sa stala nehoda. Pošlite dve záchranky. Mám tu jedného muža, vyzerá to na polytraumu a... Paula, ako to vyzerá s tou ženou?“ Paulína bola rovnako rýchla. „Povrchové rany a zlomené rebrá.“ Peter to zopakoval dispečerke, potom chlapa uložil do stabilizovanej polohy a zastavil krvácanie. Snažil sa ho udržať pri vedomí. Hostia stáli naokolo (tí vzadu nakukovali ponad plecia pred nimi stojacich, len aby im nič neušlo!), pozorovali pokojnú, profesionálnu prácu Petra a Paulíny.

Záchranári dorazili rýchlo. Paulína aj Peter odstúpili, sledovali, ako oboch zranených na nosidlách preniesli do sanitiek. Záchranári sa ešte pristavili pri Petrovi a Paulíne, chvíľu sa na niečom dohadovali, potom odišli. To bol akoby pokyn pre hostí, ktorí sa už tak či tak chystali na odchod. Paulína ich začala vyprevádzať. V dome zostala len rodina, ale všetci sa rozišli do izieb. Paulína ešte pristavila Petra. „Snáď budú v poriadku,“ nadhodila ustarane. „Určite budú,“ odvetil Peter. Paulína sa k nemu otočila a vážnym tónom dodala: „A zajtra tu ešte chvíľu ostaň.“ Peter usúdil z jej kamennej tváre a z tónu hlasu, že naráža na jeho úlet s riaditeľovou dcérou.

Dvadsaťosemročná Paulína Zuzinová žila so svojimi dcérkami v skromnom jednoizbovom byte. Manžel ju pred niekoľkými mesiacmi opustil a tak na výchovu a starostlivosť zostala sama. Počítala každý halier a hrozilo, že ich domáci vyhodí na ulicu, pretože nestíhala platiť nájomné. S manželom sa spoznala, keď končila školu, bola to láska na prvý pohľad. Podľahla jeho čaru, charismatickej osobnosti a iskre v očiach a tak keď ju požiadal o ruku, bez váhania súhlasila. Hneď nato otehotnela. Čo sa stalo potom, by nebola čakala ani v najhoršom sne. Keď sa im narodilo druhé dieťa, zľakol sa záväzku a zo sladkých romantických rečí zostali len nesplnené sľuby a veľký bôľ. Paulínu to však nezlomilo, pretože vedela, že si to nesmie dovoliť. Dcéry ju

potrebovali viac ako kedykoľvek predtým a tomu podriadila život. Potlačila smútok, krivdu a zradu a usilovne pracovala na tom, aby mali čo do úst. K statočnosti a čestnosti ju viedli jej rodičia, ktorí zomreli, keď študovala. A vďaka tomu si v sebe vypestovala pokoru a silu, takže každú životnú situáciu zvládala s nadhľadom.

Z práce sa vracala domov večer aj s dcérami. Vtedajší šéf nefrologického oddelenia ju dobre poznal a tak keď ho poprosila, či by jej dcéry mohli chodiť s ňou do práce, pretože ich samotné doma nechať nemôže, bez problémov súhlasil. Dievčatá sa zdržiavali len v ambulancii a tak okrem pacientov sa musela starať aj o ne. Bola unavená. Skôr než uvarila večeru, umyla a nakrmila dcéry a potom ich uložila spať. Pripravila si niečo jednoduché, ticho sedela a jedla. Potom pomaly prešla do tmavej izby a podišla ku kolíske. Malú Veroniku pohladila po líčku a Luciu ležiacu vedľa nej pobozkala na krásne, lesknúce sa hnedé vlasy.

Ďalší deň sa ničím nelíšil od tých predošlých. Práve sa vracala v bielej sesterskej uniforme po chodbe, keď si všimla primára, ako sa na niečom dohaduje s riaditeľom nemocnice. Nechcela načúvať, no keď sa jeden z nich obrátil smerom k nej a pokračovali v diskusii, pochopila, že hovoria o nej. Vošla do ordinácie, skontrolovala deti a pustila sa do práce. Chvíľu ťukala do starej klávesnice počítača a vypisovala lekársku správu, keď vtom sa dvere otvorili a v nich – akoby neisto – stál šéf oddelenia. „Paulína, musím ťa na chvíľu vyrušiť.“ Prešiel ordináciou a posadil sa k stolu rovno pred ňu. „Iste, pán Klement. O čo ide?“ To, čo jej chcel povedať, bolo preňho očividne ťažké. „Paula... vieš... práve som hovoril s riaditeľom nemocnice a...“ ťažko si vzdychol, „... boli na teba sťažnosti, že sa nestíhaš venovať pacientom. Snažil som sa ho presvedčiť, že tvoja situácia je len dočasná, ale... ale nedal sa. A...“ Znovu si povzdychol. „... znamená to, že musím odísť,“ dokončila zaňho.

Smutne prikývol. „Je mi to ľúto,“ zamrmlal takmer hanblivo a odmietal sa jej pozrieť do očí.

Neprejavila žiaden smútok, ani hnev. So stoickým pokojom vstala a pobalila si veci. „Paulína, ver mi. Keby som mohol niečo urobiť, urobil by som,“ snažil sa ju utešiť. Díval sa, ako berie na ruky Luciu, keď malú Veroniku uložila do kočíka. „Pán Klement, nemusíte sa obhajovať. Ja sa nehnevám. Chápem to. Ďakujem vám pekne za všetko.“ Keď prechádzala okolo neho, mal nutkanie ju zastaviť. Navrhnuť nejaké riešenie tejto nemožnej situácie. Dobre však vedel, že to nie je možné. A tak len v tichosti sledoval, ako kráča chodbou. Zopár kolegýň jej kývalo na rozlúčku, plakali. Paulínine oči však zostali suché. Hrdo prešla aulou a stratila v uliciach Banskej Bystrice.

Po týždni živorenia bola prinútená prijať pomoc od Anety, kamarátky, ktorá pracovala v potravinách. Nosievala jej jedlo, plienky, mydlá, všetko, čo potrebovali. Medzitým si Paulína hľadala prácu, ale bezvýsledne. Odmietali ju z dvoch dôvodov. Buď mali plný stav, alebo slobodnú matku prosto nikto zamestnať nechcel. Raz večer sedela pri stole potichu a smutná. Vyronila zopár slz, no rýchlo si ich zotrela, pretože to považovala za slabosť. Zrazu začula jemné klopanie na dvere. Pozrela na hodiny na stene. Pol ôsmej. Šla otvoriť. Pred dverami stála Aneta. „Ahoj, Paula. Tu máš trochu chleba, masla, ovocia, zemiaky. Zobrala som všetko, čo zostalo.“ „Ďakujem, poď ďalej.“ Dojatá Paulína odstúpila od dvier. Kamarátka vošla a potraviny v sieťkovej taštičke položila do rohu maličkej kuchyne. „Prišla som aj preto, že ti chcem ponúknuť u nás prácu. Pán Rešútik je už starý. Nech mu Boh dá veľa zdravia, ale už na to nestačí. Tak som si pomyslela, že ak by si chcela, miesto je voľné.“ Paulína nemohla uveriť vlastným ušiam. „Áno, pravdaže chcem!“ Aneta sa usmiala a objali sa.

Prešli dva roky a z Paulíny Zuzinovej sa stal iný človek. V práci sa jej darilo, ľudia si ju začali viac všímať. Stala sa z nej rešpektovaná osobnosť. Prvé mesiace boli najťažšie, no postupne sa začali veci obracať dobrým smerom. Okrem práce v potravinách pracovala aj

v pohostinstvách, kde vykladala fľaše. Zarobila si dosť, ale značnú časť odkladala pre dcéry na štúdium. Neskôr sa rozhodla, že sa vrhne na podnikanie. Peňazí nikdy nie je dosť a práca v potravinách a pohostinstvách ju už pomaly vyčerpávala. Začala piecť domáce chleby a dodávať ich do všetkých potravín v meste. Keďže za socializmu občania rozbiehať drobné či veľké podniky nesmeli, Paulína sa rozhodla aj napriek tvrdej disciplíne komunistického režimu podnikáť načierno. Presvedčovacie taktiky mala v malíčku a tak sa jej malý podnik začal vzmáhať. Zavše sa jej podaktorí konkurenti začali vyhrážať a osočovať ju, no keď ich párkrát pozvala k sebe na pohár vína, aby im ponúkla spoluprácu a podiely zo ziskov, jej biznis začal vytvárať obrovský tlak. Čím vyšší tlak, tým viac peňazí. Hospodárstvo sa v osemdesiatych rokoch začalo rozvíjať. Podobné druhy pekárenského tovaru sa bili o pozornosť zákazníkov a tak Paulína narazila na ďalší problém. Jej chleby sa v ničom podstatnom nelíši od chlebov iných pekárov a tak musela rýchlo konať. Povedala si, že dá ľuďom niečo extra. Niečo viac. Ľudia chcú to, čo mať nemôžu. A Paulína Zuzinová samú seba a ani ich sklamať nechcela.

Niekoľko rokov to šlo dobre, firma sa začala rozrastať. Ceny neboli príliš vysoké, chlieb dostupný predovšetkým chudobným. A práve kvôli tejto milote, tejto ľudskosti, jej biznis prosperoval. Zavše podarovala aj kúsok masla či deťom nejakú tú sladkosť.

Na svoju predošlú prácu ale nikdy nezabudla. Aj po toľkých rokoch ju to trápilo. Mala však malé deti, o ktoré sa bolo treba starať. Vždy si to takto odôvodnila, keď jej bolo najťažšie. Všetku energiu a tvrdú prácu venovala svojim dcéram. Narazila na zlatú baňu a tejto príležitosti sa vzdať nechcela. Najlepšie na tom všetko bolo, že ani ona, ani jej spoločníci neprerobili. Každý bol spokojný.

Koncom zimy už dovážali chleby s chrumkavou kôrkou a maslovou príchuťou aj do neďalekého Zvolena. Peniaze pribúdali. Takisto aj rešpekt ľudí, ktorých poznala. Nezabudla na priateľov, ktorí jej po-

mohli, zamestnala ich vo svojej firme. Aneta, jej priateľka z obchodu, sa stala jej poradkyňou. Pomaly sa z nej stávala bohatá obchodníčka a v očiach ľudí dobrodušná hrdinka, slobodná matka, ktorá sa vzoprela nepriazni osudu. Prijímala do svojej firmy každého, kto chcel pracovať, či už v pekárni alebo v doprave. Pomáhala ľuďom finančne aj sociálne. Stala sa v celom susedstve vážnym človekom. Ľudia si k nej chodievali po pôžičky. Raz na štúdium pre nádejného právnik, inokedy na kúpu nového auta. Paulína nikdy nikoho neodmietla.

Po istom čase kúpila pozemok na okraji Bystrice a postavila si dom. Jej dcéry chodili do lepších škôl a mali viac priestoru na to, aby sa mohli vzdelávať a užívať si dospelosť. Lucia v tom čase mala osemnásť rokov (Veronika o dva menej) a rozhodla sa, že pôjde študovať na vysokú. Nevedela sa dočkať, kedy sa dostane z gymnázia. Zato Veronike sa učiť veľmi nechcelo. No aj tak mala talent reči a Paulína mala v pláne to využiť. Žili pokojne na okraji Bystrice zveľaďujúc rodinný majetok.

Uplynuli ďalšie roky a obe dcéry skončili vysokú školu. Z Lucie sa stala úspešná právnička a Veronika pracovala s nehnuteľnosťami. Firma však začiatkom milénia začala upadať a ako roky pribúdali, po ich pečive už nebol taký dopyt ako kedysi. Tržby boli nižšie a podiely z roka na rok klesali. Preto sa Paulína Zuzinová rozhodla po Anetinej smrti podnik predáť zvolenskému investorovi s podmienkou, že ľudia, ktorých pred niekoľkými rokmi zamestnala, tam budú pracovať naďalej. Investor súhlasil a tak Paulína opäť zostala bez práce. No nie nadhlo. Nebanovať, že sa vzdala podniku. Bol to taktický ťah, pretože si už vopred naplánovala, že zanechá pekársky biznis a vráti sa k tomu, čo vedela najlepšie. Takže jedného zimného rána sedela vo svojom aute a cez cestu hľadela na budovu nemocnice, v ktorej kedysi slúžila. Spomienky sa jej vrátili takmer okamžite. Zášť necítila, chápala to. Bol to podraz, ktorý ju posilnil.